

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2020 m. rugsėjo 17 d.¹

Byla C-488/19

**Minister for Justice and Equality
prieš
JR**

(EEE trečiosios šalies priimtas apkaltinamasis nuosprendis)

(*High Court* (Aukštasis teismas, Airija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – Europos arešto orderis – Taikymo sritis – Trečiosios valstybės teismo priimtas apkaltinamasis nuosprendis – Šio apkaltinamojo nuosprendžio pripažinimas išduodančiojoje valstybėje narėje – Vykdytas išduodančiojoje valstybėje narėje – Tarpusavio pripažinimas – Tarpusavio pasitikėjimas – 4 straipsnio 7 punkto b papunktis – Atsisakymas vykdyti Europos arešto orderį – Nusikalstamos veikos, įvykdytos už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų“

I. Įvadas

1. Valstybių narių teisminės institucijos, remdamosi Pagrindų sprendimu 2002/584/TVR², gali išduoti Europos arešto orderius, kad galėtų įvykdyti laisvės atėmimo bausmes. Bet ar tai taikoma ir nuosprendžio, kuris buvo priimtas trečiojoje valstybėje ir remiantis tarptautiniu susitarimu pripažintas prašančiojoje valstybėje narėje, vykdymui?

2. Be to, dėl trečiojoje valstybėje priimto apkaltinamojo nuosprendžio kyla Teisingumo Teismo dar nenagrinėtas klausimas, kokių pagrindų gali būti atsisakyta vykdyti arešto orderį. Pagal Pagrindų sprendimo 4 straipsnio 7 punkto b papunktį valstybė, į kurią kreiptasi, gali atsisakyti vykdyti arešto orderį, jei nusikalstama veika buvo įvykdyta ne prašančiojoje valstybėje narėje, o pagal valstybės narės, į kurią kreiptasi, įstatymus neleidžiama traukti baudžiamojon atsakomybėn už tokias nusikalstamas veikas, kai jos yra įvykdytos ne jos teritorijoje. Nors veika nagrinėjama atveju buvo įvykdyta trečiojoje valstybėje, parengiamieji veiksmai buvo atlikti prašančiojoje valstybėje narėje. Taigi reikia paaiškinti, kokią reikšmę tai turi minėto atsisakymo pagrindo taikymui.

¹ Originalo kalba: vokiečių.

² 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24).

II. Teisinis pagrindas

A. *Tarptautinė teisė*

1. Lietuvos ir Norvegijos susitarimas dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose pripažinimo ir vykdymo

3. 2011 m. balandžio 5 d. buvo pasirašytas Lietuvos Respublikos ir Norvegijos Karalystės susitarimas dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose, kuriais paskirtos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, pripažinimo ir vykdymo. Susitarime reglamentuojamas išduodančiosios valstybės nuosprendžių pripažinimas (7 straipsnis) ir nustatyti vykdančiosios valstybės atsisakymo pripažinti pagrindai (8 straipsnis).

2. Europos Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimas dėl perdavimo tvarkos

4. Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimas dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos³ galioja nuo 2019 m. lapkričio 1 d.⁴

5. Susitarimo preambulėje nurodyta:

„<...>

išreikšdamos abipusį pasitikėjimą Susitariančiųjų Šalių teisinių sistemų struktūromis ir funkcionavimu bei visų Susitariančiųjų Šalių gebėjimu užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą,

<...>“

6. Susitarimo 1 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Šis Susitarimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos žmogaus teisių konvencijoje, arba, kai yra vykdomas valstybės narės teisminės institucijos, Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje nurodytus principus.“

7. Kitos susitarimo dėl perdavimo tvarkos nuostatos iš esmės atitinka Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatas.

B. *Sąjungos teisė*

8. Pagrindų sprendimo 2002/584 6 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.“

3 OL L 292, 2006, p. 2, Sąjungos vardu patvirtintas 2014 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimo 2014/835/E[SESV] 1 straipsniu (OL L 343, 2014, p. 1).

4 Pranešimas dėl Europos Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimo dėl perdavimo tvarkos įsigaliojimo (OL L 230, 2019, p. 1).

9. Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnyje apibrėžtas Europos arešto orderis ir įpareigojama jį vykdyti:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suiimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pamatinio [pagrindų] sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

10. Pagrindų sprendimo 2002/584 2 straipsnyje apibrėžta Europos arešto orderio taikymo sritis:

„1. Europos arešto orderis gali būti išduotas už veiką, baustiną pagal išduodančios valstybės narės teisę laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių, arba, kai bausmė arba sprendimas dėl įkalinimo jau yra priimtas, – bent keturi mėnesiai.

2. Už šias nusikalstamas veikas, jei išduodančioje valstybėje narėje už jas baudžiama laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent treji metai, ir laikantis jų apibrėžimo išduodančios valstybės narės teisėje, taikomas perdavimas pagal Europos arešto orderį, atsižvelgiant į šio pamatinio sprendimo reikalavimus ir netikrinant veikos dvigubo [abipusio] baudžiamumo principo:

– <...>

– neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis,

– <...>

3. <...>

4. Kitų, į šio straipsnio 2 dalį neįrašytų, nusikalstamų veikų atvejais, perdavimas gali būti vykdomas su sąlyga, kad veikos, už kurias yra išduotas Europos arešto orderis, būtų laikomos nusikalstamomis veikomis pagal vykdančiosios valstybės narės teisę, nesvarbu, kokia būtų veikos sudėtis ar kaip ji būtų apibūdinama.“

11. Pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnį tam tikrais atvejais leidžiama atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį:

„Vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį:

1) jei vienu iš 2 straipsnio 4 dalyje nurodytų atvejų veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, nėra nusikalstama veika pagal vykdančiosios valstybės narės teisę; <...>

<...>

7) kai Europos arešto orderis yra susijęs su nusikalstamomis veikomis, kurios:

a) pagal vykdančiosios valstybės narės teisę laikomos įvykdytomis visai ar iš dalies vykdančiosios valstybės narės teritorijoje arba tokiai teritorijai prilyginamoje vietovėje;

b) yra įvykdytos už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų, o vykdančiosios valstybės narės įstatymai neleidžia traukti baudžiamojon atsakomybėn [neleidžia vykdyti baudžiamąjį persekiojimą] už tokias nusikalstamas veikas, kai jos yra įvykdytos ne jos teritorijoje.“

12. Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnyje nustatytas Europos arešto orderio turinys:

„1. Europos arešto orderyje nurodoma ši informacija, kuri pateikiama forma, nustatyta priede:

<...>

c) vykdytin[as] teismo sprendim[as], arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytin[as] teismo sprendimas, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai;

<...>“

C. Airijos teisė

13. Airija Pagrindų sprendimą 2002/584 įgyvendino 2003 m. Įstatymu dėl Europos arešto orderio. Šio įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kada veika Airijoje laikoma nusikalstama:

„Pagal šį įstatymą Europos arešto orderyje nurodyta nusikalstama veika atitinka nusikalstamą veiką pagal [Airijos] įstatymus, kai tą nusikalstamą veiką sudarantis veikimas ar neveikimas būtų laikomas nusikalstama veika pagal [Airijos] įstatymus, jei būtų padarytas [Airijoje] Europos arešto orderio išdavimo dieną“.

14. 2003 m. Įstatymo dėl Europos arešto orderio 44 straipsniu Airija perkėlė į nacionalinę teisę Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktį:

„Pagal šį įstatymą draudžiama perduoti asmenį, jei dėl jo išduotame Europos arešto orderyje nurodyta nusikalstama veika buvo įvykdyta arba tariamai įvykdyta ne išduodančiojoje valstybėje, bet kitur, o nusikalstamą veiką sudarantis veikimas arba neveikimas pagal [Airijos] įstatymus nelaikomas nusikalstama veika dėl to, kad buvo įvykdytas ne [Airijoje].“

15. 1977 m. Airijos įstatymo dėl neteisėto disponavimo narkotikais⁵ 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Asmuo, kuris teisėtai arba neteisėtai disponavo narkotinėmis medžiagomis, turėdamas tikslą jas parduoti arba kitaip tiekti kitam asmeniui, ir taip pažeidė šio įstatymo 5 straipsnio nuostatas, laikomas padariusiu nusikalstamą veiką.“

III. Faktinės aplinkybės ir prašymas priimti prejudicinį sprendimą

16. JR yra Lietuvos pilietis. 2014 m. sausio mėn. jis su trečiuoju asmeniu Lietuvoje susitarė įvežti į Norvegiją narkotikų už 570 EUR atlygį. JR gabeno narkotikus iš Lietuvos, kirsdamas kelias tarptautines sienas, o galiausiai iš Švedijos atvyko į Norvegiją. 2014 m. sausio 19 d. Norvegijoje, maždaug penki kilometrai nuo sienos, jis buvo pagautas su maždaug 4,6 kg metamfetamino.

⁵ Su pakeitimais.

17. 2014 m. lapkričio 28 d. *Heggen og Frøland tingrett* (Hegeno ir Frolando apylinkės teismas, Norvegija) nuteisė JR (toliau – nuteistasis) už Norvegijos baudžiamojo kodekso 162 straipsnyje numatytą nusikalstamą veiką – „neteisėtą ypač didelio narkotinių medžiagų kiekio pristatymą“ – ir skyrė ketverių metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmę. Nuteistojo apeliacinis skundas buvo atmestas.

18. Jurbarko rajono apylinkės teismas 2015 m. birželio 18 d. pripažino Norvegijos nuosprendį, remdamasis Norvegijos ir Lietuvos susitarimu dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose pripažinimo ir vykdymo, todėl pagal Lietuvos teisę jis galėjo būti vykdomas. Dėl šio sprendimo nuteistojo pateiktas apeliacinis skundas buvo atmestas.

19. 2016 m. balandžio 7 d. Norvegija perdavė nuteistąjį Lietuvai.

20. 2016 m. lapkričio 15 d. Kaišiadorių rajono apylinkės teismas nurodė lygtinai paleisti nuteistąjį. 2018 m. vasario 5 d. Marijampolės apylinkės teismo Jurbarko rūmai nurodė nuteistajam atlikti likusią bausmės dalį – vienus metus septynis mėnesius ir dvidešimt keturias dienas, nes jis pažeidė lygtinio paleidimo sąlygas.

21. Atsižvelgdamos į tai, kad nuteistasis tuo tarpu pabėgo į užsienį, Lietuvos valdžios institucijos 2018 m. gegužės 24 d. išdavė Europos arešto orderį, siekdamas įvykdyti laisvės atėmimo bausmę už vieną nusikalstamą veiką – neteisėtą ypač didelio narkotinės ar psichotropinės medžiagos kiekio laikymą, gabenimą, perdavimą, pardavimą ar kitokį platinimą.

22. 2019 m. sausio 21 d. nuteistasis buvo sulaikytas Airijoje. Ten jis pirmiausia iki 2019 m. spalio mėn. atliko Airijoje skirtą laisvės atėmimo bausmę už kitą nusikalstamą veiką.

23. *High Court* (Aukštasis teismas, Airija) turi priimti sprendimą dėl Europos arešto orderio vykdymo, todėl 2019 m. birželio 26 d. pateikė Teisingumo Teismui šiuos klausimus:

1. Ar Pagrindų sprendimas 2002/584 taikomas esant situacijai, kai prašomas perduoti asmuo trečiojoje valstybėje buvo nuteistas ir jam skirta bausmė, tačiau pagal dvišalę tos trečiosios valstybės ir išduodančiosios valstybės sutartį trečiojoje valstybėje priimtas nuosprendis buvo pripažintas išduodančiojoje valstybėje ir vykdomas pagal išduodančiosios valstybės įstatymus?
2. Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas: jeigu vykdančioji valstybė narė į savo nacionalinę teisę perkėlė Pagrindų sprendimo 4 straipsnio 1 punkte ir 7 punkto b papunktyje nurodytus pagrindus, dėl kurių gali būti atsisakyta vykdyti Europos arešto orderį, ką vykdančioji teisminė institucija turi nuspręsti dėl nusikalstamos veikos, kuri, kaip teigiama, buvo įvykdyta trečiojoje valstybėje, tačiau iš tos nusikalstamos veikos padarymo aplinkybių matyti, kad parengiamieji veiksmai buvo įvykdyti išduodančiojoje valstybėje?

24. *High Court* (Aukštasis teismas) prašymą atsakyti į šiuos klausimus taikant prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą Teisingumo Teismas atmetė dėl skubos nebuvimo.

25. Rašytines pastabas dėl klausimų pateikė nuteistasis, Airija ir Europos Komisija.

IV. Teisinis vertinimas

A. Dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 taikymo srities (pirmasis klausimas)

26. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar Europos arešto orderis gali būti išduotas siekiant įvykdyti trečiosios valstybės teismo paskirtą ir išduodančiosios valstybės narės pripažintą laisvės atėmimo bausmę.

27. Pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 dalį Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė suimtų ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, laisvės atėmimo bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo.

28. Nagrinėjamu atveju išduodančioji valstybė narė siekia įvykdyti laisvės atėmimo bausmę. Šią bausmę paskyrė ne pati valstybė narė, o trečioji valstybė, ir išduodančioji valstybė ją vėliau pripažino. Taigi reikia išsiaiškinti, ar trečiosios valstybės nuosprendis ir pripažinimas išduodančiojoje valstybėje gali būti Europos arešto orderio dalykas.

29. Iš esmės trečiųjų valstybių paskirtos laisvės atėmimo bausmės nėra vykdomos pagal Europos arešto orderį (šiuo klausimu žr. 1 skirsnį). Kitaip yra tuo atveju, jei išduodančioji valstybė narė pripažįsta laisvės atėmimo bausmę (šiuo klausimu žr. 2 skirsnį). Tuomet vykdančioji valstybė narė patikrina, ar Europos arešto orderis galioja (šiuo klausimu žr. 3 skirsnį).

1. Tarpusavio pripažinimo principas netaikomas santykiams su trečiosiomis valstybėmis <...>

30. Pagrindų sprendimas 2002/584 taikomas tik valstybėms narėms, o ne trečiosioms valstybėms⁶. Dėl šios priežasties trečiosios valstybės skirta laisvės atėmimo bausmė iš esmės negali būti vykdoma pagal Europos arešto orderį.

31. Pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnio 1 dalies c punktą prašančioji valstybė gali išduoti Europos arešto orderį tik tuo atveju, jei yra vykdytinas teismo sprendimas⁷. Tokius vykdytinus teismo sprendimus priima valstybių narių institucijos⁸.

32. Valstybių narių santykiams taikomas tarpusavio pripažinimo principas, kuris pagrįstas tarpusavio pasitikėjimo principu ir yra konkrečiai įgyvendinamas Europos arešto orderiu pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 2 dalį ir 6 konstatuojamąją dalį⁹.

33. Pagal tarpusavio pasitikėjimo principą reikalaujama, kad kiekviena valstybė narė, išskyrus atvejus, kai yra išimtinių aplinkybių, laikytusi nuostatos, kad visos kitos valstybės narės paiso Sąjungos teisės ir ypač šioje teisėje įtvirtintų pagrindinių teisių¹⁰.

6 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimas *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 42 punktas).

7 2016 m. birželio 1 d. Sprendimas *Bob-Dogi* (C-241/15, EU:C:2016:385, 43, 44 ir 49–57 punktai) ir 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimas *Özçelik* (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 27 punktas).

8 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimas *Özçelik* (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 32 ir 33 punktai).

9 2019 m. gegužės 27 d. sprendimai *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)* (C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 43 ir 44 punktai) ir *PF (Lietuvos generalinė prokuratūra)* (C-509/18, EU:C:2019:457, 22 ir 23 punktai).

10 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality* (Teismų sistemos trūkumai) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 36 punktas), 2019 m. gegužės 27 d. sprendimai *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)* (C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 43 punktas) ir *PF (Lietuvos generalinė prokuratūra)* (C-509/18, EU:C:2019:457, 22 punktas), taip pat 2019 m. spalio 15 d. Sprendimas *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 46 punktas).

34. Vis dėlto šių principų negalima be jokių išlygų pritaikyti trečiosioms valstybėms. Be tokio tarpusavio pasitikėjimo negalima daryti prielaidos, kad trečioji valstybė užtikrino prašomo perduoti asmens pagrindines teises. Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalyje nustatyta pareiga gerbti pagrindines teises. Tai, kad trečioji valstybė yra sudariusi tarptautinius susitarimus, kuriuose iš esmės reikalaujama paisyti pagrindinių teisių, nebūtinai kompensuoja minėtą pareigą¹¹.

35. Taigi Norvegijoje priimtas nuosprendis savaime negalėjo būti pagrindas išduoti Europos arešto orderį.

2. <...> šis principas taikomas tik Sąjungoje <...>

36. Vis dėlto šiuo atveju Lietuva pripažino Norvegijos teismo apkaltinamąjį nuosprendį ir bausmę.

37. Kol nėra taikytinos tarptautinės sutarties tarp Sąjungos ir trečiosios valstybės, ekstradicijos tarp šių dviejų valstybių taisyklės priklauso valstybės narės kompetencijai. Vis dėlto įgyvendindamos savo kompetenciją dėl ekstradicijos valstybės narės privalo paisyti Sąjungos teisės¹².

38. Atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos, Islandijos ir Norvegijos susitarimas ekstradicijos iš Norvegijos į Lietuvą metu dar negaliojo, Lietuva galėjo visa apimtimi taikyti savo susitarimą su Norvegija.

39. Taigi neaišku, ar Europos arešto orderis siejamas su sąlyga, kad laisvės atėmimo bausmė, kuri turi būti įvykdyta, turėjo būti paskirta valstybėje narėje, ir ar išduodančioji valstybė narė gali „įteisinti“ trečiosios valstybės laisvės atėmimo bausmę, pripažindama apkaltinamąjį nuosprendį.

40. Atrodo, kad tokia situacija priimant Pagrindų sprendimą 2002/584 nebuvo numatyta. Nepaisant to, Europos arešto orderis gali būti taikomas tokiu atveju, koks nagrinėjamas šioje byloje, jeigu tenkinamos Pagrindų sprendime nustatytos sąlygos. Sprendime tokia galimybė nėra aiškiai atmetama.

41. Atskaitos taškas yra jau minėtas Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnio 1 dalies c punktas. Pagal šią nuostatą Europos arešto orderis turi būti grindžiamas kitu prašančiosios valstybės narės teismo sprendimu¹³. Tai gali būti vykdytinas teismo sprendimas, arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai.

42. Šiuo klausimu iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Jurbarko rajono apylinkės teismas 2015 m. birželio 18 d. sprendimu pripažino 2014 m. lapkričio 28 d. Norvegijos teismo nuosprendį, todėl jis galėjo būti vykdomas pagal Lietuvos teisę. Vykdytas buvo laikinai sustabdytas, bet 2018 m. vasario 5 d. Marijampolės apylinkės teismo Jurbarko rūmai nurodė nuteistajam atlikti likusią bausmės dalį. Tai reiškia, kad yra vykdytinas teismo sprendimas.

43. Nėra visiškai aišku, kaip turi būti vertinama, ar sprendimas, kuriam taikomi Pagrindų sprendimo 2002/584 1 ir 2 straipsniai, turi tokį patį teisinį poveikį. Vis dėlto visų pirma iš 8 straipsnio 1 dalies c punkto teksto anglų ir prancūzų kalbomis matyti, kad reikia įvertinti, ar sprendimas patenka į 1 ir 2 straipsnių taikymo sritį¹⁴. Tai atitinka 8 straipsnio 1 dalies c punkto funkciją. 8 straipsnyje reikalaujama informacija siekiama tik patikslinti, kad Europos arešto orderio išdavimo sąlygos yra įvykdytos¹⁵. Jos visų pirma nustatytos 1 ir 2 straipsniuose.

11 Žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 55–57 punktai) ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 65 punktas).

12 2018 m. lapkričio 13 d. Sprendimas *Raugevičius* (C-247/17, EU:C:2018:898, 45 punktas) ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimas *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 48 punktas).

13 Šios išvados 31 punktas.

14 „[A]ny other enforceable judicial decision having the same effect, coming within the scope of Articles 1 and 2“ ir „toute autre décision judiciaire exécutoire ayant la même force entrant dans le champ d’application des articles 1er et 2“.

15 2018 m. sausio 23 d. Sprendimas *Piotrowski* (C-367/16, EU:C:2018:27, 59 punktas).

44. Pagrindų sprendimo 2002/584 1 ir 2 straipsnių taikymo sritis savo ruožtu nustatoma remiantis ne nacionalinių teismo sprendimų sąrašu, o konkretaus sprendimo tikslu ir dalyku.

45. Tiesa, Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 dalyje Europos arešto orderis apibrėžiamas kaip teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, bet omenyje turimas ne Europos arešto orderiu įgyvendinamas sprendimas. Pastarajam sprendimui nagrinėjamu atveju 1 straipsnio 1 dalis reiškia tik tiek, kad arešto orderiu turi būti siekiama įvykdyti laisvės atėmimo bausmę. Ši bausmė (bent jau remiantis minėtos nuostatos formuluote) nebūtinai turi būti paskirta valstybėje narėje. Taigi trečiosios valstybės nuosprendžio pripažinimas šiuo klausimu atlieka tą pačią funkciją kaip ir apkaltinamasis nuosprendis, nes reikalauja šį nuosprendį vykdyti pripažįstančioje valstybėje narėje.

46. Pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 2 straipsnio 1 dalį Europos arešto orderis gali būti išduotas, jei apkaltinamuoju nuosprendžiu skirta bent keturių mėnesių laisvės atėmimo bausmė. Ir šioje nuostatoje nereikalaujama, kad apkaltinamasis nuosprendis būtų priimtas valstybėje narėje. Trečiosios šalies apkaltinamojo nuosprendžio pripažinimas veikiau patenka į šios nuostatos taikymo sritį, jeigu susijęs su pakankamai ilga laisvės atėmimo bausme.

47. Taigi Pagrindų sprendimas 2002/584 taikomas esant situacijai, kai prašomas perduoti asmuo buvo nuteistas ir jam skirta bausmė trečiojoje valstybėje, bet trečiojoje valstybėje priimtas nuosprendis buvo pripažintas išduodančiojoje valstybėje ir vykdomas pagal išduodančiosios valstybės įstatymus, remiantis tarptautiniu susitarimu su ta trečiąja valstybe.

3. <...> ir nereiškia aklo pasitikėjimo

48. Net jei Pagrindų sprendimas ir yra taikytinas, dar reikia išsiaiškinti, kiek laisvės atėmimo bausmės pripažinimas prašančiosios teisminės institucijos valstybėje narėje yra privalomas vykdančiajai teisminei institucijai.

49. Tam, kad nuosprendžio tarpusavio pripažinimas būtų įteisintas kitose valstybėse narėse, turi būti užtikrinta procesinių ir pagrindinių teisių apsauga¹⁶. Dėl šios priežasties Pagrindų sprendimą 2002/584 reikia aiškinti taip, kad būtų užtikrinta atitiktis atitinkamų asmenų pagrindinių teisių užtikrinimo reikalavimams ir nebūtų pakenkta valstybių narių teismų bendradarbiavimo sistemos, kurios vienas iš esminių elementų yra Sąjungos teisės aktų leidėjo numatytas Europos arešto orderis, veiksmingumui¹⁷.

50. Europos arešto orderio sistemoje šiuo atžvilgiu nustatyta dviejų lygių prašomo perduoti asmens procesinių ir pagrindinių teisių gynyba. Pirmasis lygis – prašomo perduoti asmens teisminė gynyba priimant vykdytiną teismo sprendimą. Antrasis lygis – teisminė gynyba, kurią reikia užtikrinti išduodant Europos arešto orderį¹⁸.

51. Šiuo atžvilgiu ankstesnis teismo procesas, per kurį nusprendžiama dėl prašomo perduoti asmens kaltės, leidžia vykdančiajai teisminei institucijai daryti prielaidą, kad sprendimas išduoti Europos arešto orderį bausmės vykdymo tikslu priimtas vykstant nacionaliniam procesui, per kurį asmuo, dėl kurio priimtas vykdytinas teismo sprendimas, pasinaudojo visomis garantijomis, suteikiamomis priimant tokio pobūdžio sprendimą, be kita ko, kylančiomis iš pagrindinių teisių ir pagrindinių teisės principų, nurodytų Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalyje¹⁹.

16 Išsamiau šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimą *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 35 ir paskesni punktai) ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimą *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 46 ir paskesni punktai).

17 2017 m. rugpjūčio 10 d. Sprendimas *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 63 punktas).

18 2019 m. gegužės 27 d. sprendimai *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)* (C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 67 punktas) ir *PF (Lietuvos generalinė prokuratūra)* (C-509/18, EU:C:2019:457, 45 punktas).

19 2019 m. gruodžio 12 d. Sprendimas *ZB (Briuselio karališkasis prokuroras)* (C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, 36 punktas).

52. Nagrinėjamu atveju Lietuva pripažino Norvegijos nuosprendį, remdamasi savo susitarimu su Norvegija, o nuteistasis galėjo skųsti pripažinimą ir taip pasinaudoti teismine gynyba. Atsižvelgiant į valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, turi būti laikoma, kad vykdant šią procedūrą prašančiojoje valstybėje narėje buvo užtikrintos nuteistojo procesinės ir pagrindinės teisės.

53. Išimtinėmis aplinkybėmis vis dėlto galimas tarpusavio pripažinimo ir valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principų ribojimas²⁰.

54. Tokių išimtinių aplinkybių nustatymo atskaitos taškas yra Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalis, pagal kurią šis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, kaip antai įtvirtintus ESS 2 ir 6 straipsniuose²¹.

55. Vis dėlto ne bet koks galimas pagrindinių teisių pažeidimas prašančiojoje valstybėje narėje būtinais laikytinas išimtinėmis aplinkybėmis, nes, atsižvelgiant į tarpusavio pasitikėjimo pobūdį, paprastai pakanka, kad suinteresuotiesiems asmenims šioje valstybėje šiuo klausimu būtų suteikiama teisinė apsauga²².

56. Išimtinis laikytinas tik šurkščių pagrindinių teisių pažeidimų pavojus. Tokio požiūrio Teisingumo Teismas laikėsi visų pirma kilus pavojui, kad prašomas perduoti asmuo patirs nežmonišką arba žeminamą elgesį, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnį²³. Tokiu pat išimtinis būtų laikomas realus pavojus, kad asmenį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavus išduodančiosios valstybės teisminei institucijai, bus pažeista jo pagrindinė teisė į tai, kad būtų išnagrinėtas nepriklausomas teismas, ir atitinkamai iš esmės pažeista jo pagrindinė teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, garantuojama pagal Chartijos 47 straipsnio antrą pastraipą²⁴.

57. Tuo atveju, jei valstybė narė pripažįsta ir vykdo trečiosios valstybės teismo paskirtą bausmę, šurkštaus pagrindinių teisių pažeidimo pavojus gali būti susijęs, viena vertus, su trečiojoje valstybėje priimtu apkaltinamuoju nuosprendžiu, pavyzdžiui, procesu, nusikalstamos veikos sudėties požymiais ar bausmės dydžiu, kita vertus, taip pat su procesu ir kalinimo sąlygomis prašančiojoje valstybėje narėje.

58. Gali būti atvejų, kai atitinkamas pavojus yra akivaizdus remiantis visuotinai žinoma informacija²⁵ arba kai suinteresuotasis asmuo teigia, jog ekstradicijos atveju kiltų rimtas pavojus, kad bus šurkščiai pažeistos jo pagrindinės teisės²⁶.

20 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonė 2/13 (*Sąjungos prisijungimas prie EŽTK*) (EU:C:2014:2454, 191 punktą), taip pat 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 82 punktą), 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 43 punktą) ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimas *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 49 punktą).

21 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 83 punktą) ir 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 45 punktą).

22 Žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimą *NS* (C-411/10 ir C-493/10, EU:C:2011:865, 80–85 punktai), 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimą *Abdullahi* (C-394/12, EU:C:2013:813, 50 ir paskesni punktai), 2017 m. liepos 26 d. Sprendimą *Mengesteab* (C-670/16, EU:C:2017:587, 48 punktą), 2019 m. balandžio 2 d. Sprendimą *H. ir R.* (C-582/17 ir C-583/17, EU:C:2019:280, 40 punktą) ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimą *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 47 punktą).

23 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 84 punktą), 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 44 punktą) ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimas *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 50 punktą).

24 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 59 punktą) ir 2019 m. vasario 12 d. Sprendimas *TC* (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, 43 punktą).

25 Žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimą *NS* (C-411/10 ir C-493/10, EU:C:2011:865, 87 ir paskesni punktai), 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 88 ir 89 punktai), 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Petruhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 57–59 punktai), 2019 m. spalio 15 d. Sprendimą *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 51–53 punktai) ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 65 punktą).

26 Žr. 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 64 punktą).

59. Dėl šios priežasties tokiomis atvejais vykdančioji teisminė institucija, konkrečiai ir išsamiai įvertinusi atitinkamą atvejį, turi nustatyti, ar yra svarių ir neginčijamų motyvų manyti, jog prašomam perduoti asmeniui gresia šiurkštus jo pagrindinių teisių pažeidimas²⁷. Šiuo tikslu vykdančioji teisminė institucija, kaip prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrindinėje byloje, visų pirma pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį turi paprašyti išduodančiosios teisminės institucijos bet kokios papildomos informacijos, kuri, jos manymu, yra būtina siekiant įvertinti, ar kyla toks pavojus²⁸.

60. Vis dėlto šioje byloje ligi šiol nepateikta jokių įrodymų, kad pažeistos, juolab šiurkščiai, pagrindinės teisės. Veikiau reikia atsižvelgti į tai, kad nagrinėjamas ne bet kurios trečiosios valstybės nuosprendžio pripažinimas.

61. Tiesa, nepakanka aplinkybės, kad Norvegija yra EŽTK šalis²⁹. Vis dėlto ši valstybė sudarė su Sąjunga susitarimą dėl perdavimo tvarkos, kuris įsigaliojo 2019 m. lapkričio 1 d. Šio susitarimo preambulėje šalys išreiškė abipusį pasitikėjimą susitariančiųjų šalių teisinių sistemų struktūromis ir funkcionavimu bei jų gebėjimu užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą³⁰. Taip Sąjunga išreiškė pasitikėjimą Norvegija, kuris atitinka valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą. Taigi, kalbant apie šią trečiąją valstybę, reikėtų nuginčyti prezumpciją, kad pagrindinių teisių jau ligi šiol buvo ir bus paisoma ateityje.

4. Išvada dėl pirmojo klausimo

62. Taigi Pagrindų sprendimas 2002/584 taikomas tuo atveju, kai prašomas perduoti asmuo buvo nuteistas ir jam skirta bausmė Norvegijoje, tačiau išduodančioji valstybė narė pagal tarptautinį susitarimą su Norvegija pripažino šį nuosprendį ir jis vykdomas pagal išduodančiosios valstybės įstatymus.

63. Vis dėlto vykdančioji teisminė institucija nutraukia perdavimo procedūrą, jei turi svarių ir neginčijamų motyvų manyti, kad Norvegijoje paskirtos laisvės atėmimo bausmės, kurią Lietuva pripažino, vykdymas lemtų šiurkštų pagrindinių teisių pažeidimą.

B. Dėl galimybės atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį (antrasis klausimas)

64. Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 1 punktą ir 7 punkto b papunktį, remdamasi tuo, kad nusikalstama veika buvo įvykdyta trečiojoje valstybėje, jei parengiamuosius veiksmus nusikalstamos veikos vykdytojas atliko išduodančiojoje valstybėje.

1. Dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 1 punkto

65. Pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 1 punktą vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jei vienu iš 2 straipsnio 4 dalyje nurodytų atvejų veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, nėra nusikalstama pagal vykdančiosios valstybės narės teisę.

27 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 92 ir 94 punktai), 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 73 punktas) ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimas *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 55 punktas).

28 2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 76 punktas) ir 2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas *RO* (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 42 punktas).

29 Žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 55–57 punktai) ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 65 punktas), tačiau žr. ir 2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimą *RO* (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 52 punktas).

30 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimas *Ruska Federacija* (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 73 punktas).

66. Regis, atmestina galimybė, kad šioje byloje tokiu pagrindu gali būti atsisakyta perduoti asmenį, nes nagrinėjama nusikalstama veika – prekyba narkotikais – baudžiama pagal Airijos įstatymo dėl piktnaudžiavimo narkotikais 15 straipsnį, be to, atrodo, jai netaikoma Pagrindų sprendimo 2002/584 2 straipsnio 4 dalis. Tai veikiau į sąrašą (2 straipsnio 2 dalies penkta įtrauka) įtraukta nusikalstama veika, kuriai nebūtinai abipusis baudžiamumas.

67. Dėl šios priežasties Teisingumo Teismui nereikia pareikšti nuomonės dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 1 punkto.

2. Dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunkčio

68. Kita vertus, sprendimui byloje priimti yra svarbus Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunkčio išaiškinimas. Pagal šią nuostatą vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, kai jis susijęs su nusikalstamomis veikomis, kurios yra įvykdytos už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų, o vykdančiosios valstybės narės įstatymai neleidžia traukti baudžiamojon atsakomybėn už tokias nusikalstamas veikas, kai jos yra įvykdytos ne jos teritorijoje.

69. Taigi atsisakymas vykdyti yra saistomas dviejų kumuliacinių sąlygų: nusikalstama veika, su kuria yra susijęs Europos arešto orderis, įvykdyta už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų, o vykdančiosios valstybės narės įstatymai neleidžia traukti baudžiamojon atsakomybėn už tokias nusikalstamas veikas, kai jos įvykdytos ne jos teritorijoje.

70. Minėta išimtimi siekiama sudaryti galimybę vykdančiajai teisminei institucijai vykdam Europos arešto orderį atsižvelgti į pagrindinius valstybės narės, į kurią kreipiamasi, sprendimus dėl jos *ius puniendi* apimties. Tiesa, Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktyje šiuo tikslu nėra suteikiama absoliuti teisė.

71. Kalbant apie antrąją iš nurodytų sąlygų, tik Airijos teismai gali paaiškinti atitinkamų Airijos baudžiamosios teisės nuostatų taikymo sritį. Šiuo atžvilgiu sprendimas dėl atsisakymo vykdyti priklauso nuo teisminės institucijos, į kurią kreipiamasi.

72. Kita vertus, Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktyje vartojant nusikalstamų veikų, kurios buvo įvykdytos už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų, sąvoką nėra daroma nuoroda į valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę. Taigi, tai yra Sąjungos teisės sąvoka, kurią Teisingumo Teismas turi išaiškinti, atsižvelgdamas į tai, kaip ji turi būti suprantama, jei nusikalstamos veikos vykdytojas parengiamuosius veiksmus atliko išduodančiojoje valstybėje³¹.

73. Priešingai, nei mano Airija, išduodančiosios valstybės narės pripažinimas neturi reikšmės šiam klausimui, nes pripažinimas nekeičia nusikalstamos veikos padarymo vietos. Vis dėlto pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktį svarbu, kur nusikalstama veika buvo „įvykdyta“. Taigi veika konkrečiu nagrinėjamu atveju turėjo būti įvykdyta už teritorijos ribų.

74. Nagrinėjamu atveju nuteistasis su trečiuoju asmeniu Lietuvoje susitarė už pinigus įvežti narkotikų į Norvegiją. Jis gabeno narkotikus iš Lietuvos, kirsdamas kelias tarptautines sienas, o galiausiai iš Švedijos atvyko į Norvegiją. Šioje šalyje, maždaug penki kilometrai nuo sienos, jis buvo pagautas su keliais kilogramais metamfetamino. Jis buvo nuteistas už „neteisetą ypač didelio narkotinių medžiagų kiekio pristatymą“. Teisingumo Teismui nebuvo nurodyta, kad apkaltinamasis nuosprendis buvo priimtas už Lietuvoje atliktus veiksmus.

31 Šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 17 d. Sprendimą *Kozłowski* (C-66/08, EU:C:2008:437, 42 punktas), 2010 m. lapkričio 16 d. Sprendimą *Mantello* (C-261/09, EU:C:2010:683, 38 punktas), 2013 m. lapkričio 14 d. Sprendimą *Baláž* (C-60/12, EU:C:2013:733, 26 punktas), 2016 m. spalio 18 d. Sprendimą *Nikiforidis* (C-135/15, EU:C:2016:774, 28 punktas) ir 2020 m. balandžio 23 d. Sprendimą *Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI* (C-507/18, EU:C:2020:289, 31 punktas).

75. Taigi pagrindinėje byloje keliami trys klausimai: pirma, ar vien tai, kad tik keli, bet ne visi veiką sudarantys veiksmai buvo atlikti išduodančiojoje valstybėje, reiškia, kad negali būti remiamasi Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunkčiu, antra, kiek nusikalstamos veiklos sąvoka apima parengiamuosius veiksmus, trečia, ar svarbi vykdytino apkaltinamojo nuosprendžio apimtis.

a) Dalis veiksmų atlikta šalies teritorijoje

76. Nagrinėjant veiką sudarančių veikslių išduodančiojoje valstybėje būtinąją apimtį, Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktį reikia aiškinti siejant jį su a papunkčiu.

77. 4 straipsnio 7 punkto a papunktyje nurodyta, kad veika turi būti „visai ar iš dalies“ įvykdyta vykdančiojoje valstybėje narėje. Taigi tam, kad vykdančioji valstybė narė galėtų atsisakyti vykdyti ekstradiciją pagal šią nuostatą, pakanka joje atlikti dalį veiksmų.

78. Kita vertus, 4 straipsnio 7 punkto b papunktyje kalbama tik apie įvykdymą „už“ išduodančiosios valstybės ribų, papildomai nepatikslinant. Darytina išvada, kad b papunktyje nustatytas atsisakymo pagrindas taikomas tik tuo atveju, jei *visa* veika buvo įvykdyta už prašančiosios valstybės ribų, ir nepakanka, kad ji ten būtų įvykdyta tik iš dalies.

79. Šią išvadą patvirtina argumentas, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktis taikomas ne tik laisvės atėmimo bausmės vykdymui šioje byloje, bet ir baudžiamajam persekiojimui. Baudžiamasis persekiojimas turėtų būti galimas ir tuo atveju, jei prašančioji valstybė imasi veiksmų, grįsdama savo teritorinę jurisdikciją tik dalimi veiksmų.

b) Sąvoka „veika“

80. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas taip pat teiraujasi, kokia apimtimi parengiamuosius veiksmus reikia priskirti nusikalstamai veikai, dėl kurios prašoma ekstradicijos.

81. Šiuo klausimu gali būti remiamasi Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 2 punktu. Pagal šią nuostatą, atspindint Chartijos 50 straipsnyje įtvirtintą *non bis in idem* principą, reikėtų atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jei dėl prašomo perduoti asmens yra priimtas teismo sprendimas už tą pačią veiką. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas sąvoką „ta pati veika“ aiškino kaip reiškiančią vien materialinę veikų pusę, neatsižvelgiant į teisinį šių veikų kvalifikavimą ar saugomą teisinį interesą, ir konstatavo, kad ji apima visas konkrečias, neatskiriamai tarpusavyje susijusias aplinkybes³².

82. Taigi, ir siekiant nustatyti įvykdytą nusikalstamą veiką turi būti remiamasi materialine jos puse. Lemiamą reikšmę turi konkrečios, neatskiriamai tarpusavyje susijusios aplinkybės.

83. Kalbant apie nusikalstamas veikas neteisėtos prekybos narkotikais srityje, pažymėtina, kad tų pačių narkotinių medžiagų išvežimas ir įvežimas skirtingose valstybėse gali sudaryti veikų, kurios savo pobūdžiu yra neatskiriamai tarpusavyje susijusios, visumą³³.

³² Dėl Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 54 straipsnio žr. 2010 m. lapkričio 16 d. Sprendimą *Mantello* (C-261/09, EU:C:2010:683, 39 ir 40 punktai), grindžiamą 2006 m. kovo 9 d. Sprendimu *van Esbroeck* (C-436/04, EU:C:2006:165, 27, 32 ir 36 punktai) ir 2006 m. rugsėjo 28 d. Sprendimu *van Straaten* (C-150/05, EU:C:2006:614, 41, 47 ir 48 punktai).

³³ 2006 m. kovo 9 d. Sprendimas *van Esbroeck* (C-436/04, EU:C:2006:165, 37 punktas) ir 2006 m. rugsėjo 28 d. Sprendimas *van Straaten* (C-150/05, EU:C:2006:614, 51 punktas).

84. Akivaizdu, kad nuteistasis ne tik nusikalstamai įvežė ir pristatė į Norvegiją narkotinių medžiagų, bet dalį veiksmų atliko ir Lietuvoje, visų pirma išvežė iš jos narkotikų. Taigi laikytina, kad nusikalstama veika įvykdyta ne tik už išduodančiosios valstybės narės ribų. Todėl galiausiai nereikia vertinti, ar susitarimas su kitu asmeniu gabenti narkotikus už atlygį taip pat yra tokios veikų visumos dalis. Tiesa, šis susitarimas leidžia manyti, jog nuteistasis narkotines medžiagas iš Lietuvos išvežė tam, kad įvežtų jas į Norvegiją, taigi veikė bendra tyčia.

85. Vis dėlto galutinį vertinimą šiuo klausimu turi atlikti kompetentingi nacionaliniai teismai, kurie turi nustatyti, ar nagrinėjamos materialinės veikos yra neatskiriamai susijusios laiko, erdvės ir savo tikslo atžvilgiu³⁴. Šioje ekstradicijos byloje už tokią išvadą atsakingi visų pirma Airijos teismai, tiesa, jie privalo tinkamai atsižvelgti į Lietuvoje pripažintas Norvegijos teismų išvadas. Jei reikia išsamesnio paaiškinimo, jiems taip pat gali tekti kreiptis į Lietuvos teismus pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį ir paprašyti pateikti papildomos informacijos.

c) Apkaltinamojo nuosprendžio dalykas

86. Šioje byloje vykdančioji teisminė institucija negali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio, motyvuodama ir tuo, kad Norvegijoje priimtas apkaltinamasis nuosprendis susijęs ne su sienos kirtimu, o tik su narkotinių medžiagų tiekimu.

87. Tiesa, apkaltinamasis nuosprendis šioje byloje, kaip matyti, priimtas tik dėl nusikalstamos veikos už išduodančiosios valstybės narės teritorijos ribų. Vis dėlto Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunkčio formuluotėje remiamasi nusikalstamos veikos „įvykdymo“ vieta. Jei teisės aktų leidėjas būtų norėjęs remtis veikomis, dėl kurių priimtas nuosprendis, būtų vartojama sąvoka „priimtas teismo sprendimas“, kaip, pavyzdžiui, 3 straipsnio 2 punkte arba 4 straipsnio 5 punkte.

88. Rėmimasis apkaltinamuoju nuosprendžiu taip pat neproporcingai apsunkintų Pagrindų sprendimo taikymą. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo metu paprastai neįmanoma numatyti, kurie veiksmai vėliau galėtų būti svarbūs taikant Pagrindų sprendimą ir todėl turėtų būti įtraukti. Taip yra visų pirma tada, kai apkaltinamieji nuosprendžiai priimami trečiosiose valstybėse, nes šių valstybių teismuose apie Pagrindų sprendimo taikymą praktiškai negalvojama.

89. Galiausiai tokią pačią išvadą leidžia daryti Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl abipusio baudžiamumo. Tiesa, abipusis baudžiamumas iš esmės siejamas su išduodančiojoje valstybėje paskelbtame nuosprendyje apibūdintomis faktinėmis aplinkybėmis, kuriomis remiantis buvo konstatuota nusikalstama veika³⁵. Vis dėlto abipusio baudžiamumo klausimu taip pat svarbus nusikalstamos veikos padarymas, o ne apkaltinamasis nuosprendis. Pagal Pagrindų sprendimo 2008/909/TVR³⁶ 7 straipsnio 3 dalį vykdančioji valstybė gali pripažinti nuosprendį su sąlyga, kad *jis susijęs su veikomis*, kurios pagal vykdančiosios valstybės teisę laikomos nusikalstama veika.

34 2006 m. kovo 9 d. Sprendimas *van Esbroeck* (C-436/04, EU:C:2006:165, 38 punktas) ir 2006 m. rugsėjo 28 d. Sprendimas *van Straaten* (C-150/05, EU:C:2006:614, 52 punktas).

35 2017 m. sausio 11 d. Sprendimas *Grundza* (C-289/15, EU:C:2017:4, 37 punktas).

36 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje (OL L 327, 2008, p. 27), su pakeitimais (OL L 219, 2019, p. 78).

3. *Išvada dėl antrojo klausimo*

90. Taigi vykdančioji teisminė institucija negali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktį, jei nustatyta, kad prašomas perduoti asmuo nusikalstamus parengiamuosius veiksmus, kurie yra konkrečiai, neatskiriama susiję su veika, už kurią dėl prašomo perduoti asmens yra priimtas teismo sprendimas, atliko išduodančiojoje valstybėje.

V. **Išvada**

91. Taigi siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą:

1. Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos taikomas tuo atveju, kai prašomas perduoti asmuo buvo nuteistas ir jam skirta bausmė Norvegijos Karalystėje, tačiau išduodančioji valstybė pagal tarptautinį susitarimą su Norvegija pripažino šį nuosprendį ir jis vykdomas pagal išduodančiosios valstybės įstatymus.

Vis dėlto vykdančioji teisminė institucija nutraukia perdavimo procedūrą, jei turi svarių ir neginčijamų motyvų manyti, kad Norvegijoje paskirtos laisvės atėmimo bausmės, kurią Lietuvos Respublika pripažino, vykdymas lemtų šiurkštų pagrindinių teisių pažeidimą.

2. Vykdančioji teisminė institucija negali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderio pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 7 punkto b papunktį, jei nustatyta, kad prašomas perduoti asmuo nusikalstamus parengiamuosius veiksmus, kurie yra konkrečiai, neatskiriama susiję su veika, už kurią dėl prašomo perduoti asmens yra priimtas teismo sprendimas, atliko išduodančiojoje valstybėje.